

Hoe gaan we onkruid bestrijden in 2016?

Eén ding is zeker: glyfosaatverbod werkt innovaties in de hand

Vanaf maart 2016 is het gedaan met het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op verharding. Wolterinck en investeert al jaren in chemievrije methoden om onkruid op verhardingen beheersbaar te houden. Wat is nieuw?

Auteur: Sylvia de Witt

Gemeenten en lokale beheerders die nog gebruikmaken van deze middelen, moeten dus overstappen op andere methodes van onkruidbeheer

Dat het verbod essentieel is voor een goede waterkwaliteit, staat buiten kijf. Bestrijdingsmiddelen buiten de landbouw zijn immers voor een groot deel verantwoordelijk voor de normoverschrijdingen. Door deze niet meer toe te staan, zullen resten van bestrijdingsmiddelen niet meer terechtkomen in het oppervlaktewater en grondwater, als bron voor drinkwater. Maar ook het gebruik van laagrisicomiddelen, die als alternatief voor glyfosaat in de markt zijn gezet, is straks waarschijnlijk niet meer toegestaan. Gemeenten en lokale beheerders die nog gebruikmaken van deze middelen, moeten dus overstappen op andere methodes van onkruidbeheer. Momenteel zijn die onder te verdelen in thermische en mechanische onkruidverwijdering.

Heetwatertechniek

Wolterinck BV zette in 2008 al heel duidelijk de stap om chemie helemaal los te laten, om vervolgens op zoek te gaan naar niet-chemische methodes om onkruid te bestrijden.

'In dat jaar hebben we de Wave heetwatertechniek al ingezet', zegt algemeen directeur Ivo de Groot. De sensorgestuurde machines van Wave verwar-

men water tot zo'n 98 graden, dat vervolgens sensorgericht en gedoseerd op het onkruid wordt gespoten. Door de hoge temperatuur opent de celstructuur zich. De juiste combinatie van temperatuur, druk en waterlaagdikte doet het onkruid vervolgens afsterven. 'Maar jarenlange ervaring heeft ons geleerd dat onkruidbeheersing op verharding met één soort methode per gebied stuit op nadelige effecten. Je krijgt dan een verschuiving van de onkruidsamenstelling, waardoor het nog steeds niet beheersbaar is. Volgend jaar zullen we dan ook steeds meer een geïntegreerde aanpak zien.'

Dus geïntegreerd aanbesteden

Een geïntegreerde aanpak is nu al te zien in aanbestedingen en blijkt de meest efficiënte en effectieve aanpak van onkruidbeheer. Er bestaat namelijk geen beste techniek. De verschillende methodes hebben allemaal zo hun voor- en nadelen. Maar door technieken op de juiste manier te combineren, maak je optimaal gebruik van de voordelen van afzonderlijke technieken en verklein je de nadelen. Een gecombineerde aanpak en het gebruik van verschillende technieken werken dus eigenlijk het beste.

In het terreinbeheer zijn allerlei overlappingsen aan te wijzen tussen disciplines. Door slim gebruik te maken van die overlappingsen, stimuleer je de aannemer om efficiënter en slimmer te werken en daar profiteert uiteindelijk ook de gemeente van.

De Groot: 'Het gaat er dus niet alleen om welke technieken je gebruikt, maar ook om een juiste afstemming van onkruidbeheer met bijvoorbeeld vegen, graskantenbeheer et cetera. Als je bedrijf alleen wordt ingehuurd om onkruid te bestrijden, is dat niet zo efficiënt. Want er moet bijvoorbeeld ook blad worden verwijderd van gazons en uit goten. Dat zijn allemaal zaken die bij elkaar horen en die elkaar beïnvloeden wat betreft kwaliteit.'

Vegen

Ook regelmatig vegen is volgens De Groot heel nuttig bij de bestrijding van onkruid. En vegen

moet je toch. Het neemt de voedingsbodem voor onkruid weg, het verwijdert jonge plantjes en zorgt voor uitputting. Daarbij ruim je door te vegen meteen de rommel van het bestrijden op. Bovendien wordt de beeldbeleving van bewoners positief beïnvloed, als er niet alleen minder onkruid, ook minder veegvuil is. Het verwijderen van vuil en zwerfafval kan ook gecombineerd worden met diverse andere werkzaamheden.

'Bij een beeldbestek waarbij sowieso geveegd moet worden, zou je de borstel van de veegmachine kunnen vervangen door een borstel waarmee

In het terreinbeheer zijn allerlei overlappingsen tussen disciplines

je het onkruid redelijk kunt onderdrukken', vertelt De Groot. 'Voorheen ging het bij een aanbesteding puur om onkruid bestrijden; de rest werd door anderen gedaan. Maar gemeenten hebben nu wel door dat er zo veel raakvlakken zijn, dat dit beter geïntegreerd kan worden aanbesteed.'

Goede inrichting buitenruimte

Met frequente straatreiniging kun je onkruidgroei dus al voorkomen, simpelweg doordat de voedingsbodem voor onkruid wordt weggenomen. Maar vlak de preventieve werking van de juiste inrichting of aanpassing van de bestaande buitenruimte niet uit. Wat niet groeit, hoeft ook niet bestreden te worden.

Het probleem is dat de buitenruimte in het verleden is ingericht op chemische onkruidbestrijding.

Ivo de Groot

Dat is bijvoorbeeld te zien op bedrijventerreinen waar brede trottoirs zijn aangelegd. Veel mensen lopen er niet, dus die zouden veel smaller gemaakt kunnen worden. Probeer daarom in de buitenruimte ook preventief te werken aan onkruidbestrijding. Wat dat betreft, is er nog veel te winnen met een goede inrichting en het ontharden van de buitenruimte.

De Groot: 'Ook openstaande voegen in recent aangebrachte bestrating zijn vaak een doorn in het oog. De voegen worden door het verkeer leeggezogen, waardoor de stabiliteit van de bestrating vermindert.'

Bij de inrichting van openbare verharding met verkeersbegeleiders en moeilijke punten kan men werken met een voegmiddel dat epoxylijm bevat.'

Ook duurzamere machines

Ook de machines om onkruid te bestrijden zullen steeds duurzamer worden, en ook kleiner. Want

Maar gemeenten hebben nu wel door dat er zo veel raakvlakken zijn, dat dit beter geïntegreerd kan worden aanbesteed

het kan niet de bedoeling zijn dat het grondwater wordt gespaard, maar dat de machines wel een flinke CO₂-uitstoot of geluidsoverlast geven, vindt De Groot.

'Er moet een hinderbeperking zijn ten opzichte van de bewoners van een woonwijk. Men dient ook aan geluidsreductie te doen. Als een van onze machine bijvoorbeeld 90 decibel veroorzaakt, dan is dat een verschrikkelijk kabaal. Tegenwoordig zijn er ook machines op de markt die minder dan 70 decibel veroorzaken. Onze bosmaaiers werken allemaal op een accu, dus die maken geen kabaal meer. Dat is niet alleen fijner voor de omwonenden, maar ook

voor degenen die ermee werken. Als ze hiermee werken, hebben ze alleen nog gelaatsbescherming op.'

Eerst schouwen

Er zal in 2016 ook meer vooruitgekeken moeten worden, voordat er werkzaamheden plaatsvinden. 'Dus schouwen waar onkruid staat', legt De Groot uit. 'Dat laat je doen door iemand met verstand van zaken. Dan komt de machine niet meer op plaatsen waar hij niet hoeft te zijn, maar alleen op die locaties waar wél onkruid moet worden bestreden. Dat levert een besparing in uren op, want we kunnen in minder tijd meer werk verrichten. Daarnaast levert het brandstofbesparing op en dus minder CO₂-uitstoot. Dat scheelt enorm.'

Praktijkkennis vertalen naar techniek

Bij chemievrij onkruidbeheer is het ook heel belangrijk dat je er op tijd bij bent, volgens De Groot. 'Dus ga aan de slag als de plant nog klein is. Daar zit eigenlijk al de grootste winst. Dan kun je hem makkelijker uitputten en heb je ook minder heet water nodig.'

Tegenstanders van chemievrij onkruidbeheer hanteren vaak als argument dat de machines die daarvoor worden ingezet ook niet al te milieuvriendelijk zijn.

'Ik kan er nog niet veel over zeggen, maar we zijn momenteel nauw betrokken bij het implementeren van nieuwe mobiliteiten. We zijn aan het kijken of de machines zuiniger kunnen worden gemaakt, in samenwerking met Wave en overige stakeholders. Dit gebeurt door onze praktijkkennis te vertalen naar de techniek. Het gaat snel, want deze nieuwe techniek zal in 2016 op de markt verschijnen.'

Gemeentes worden wakker

Normaal gesproken heeft Wolterinck BV enkele bestekken per jaar, maar de laatste anderhalve maand zijn er al tientallen bestekken toegezegd. 'Veel gemeentes worden nu wakker. Als gemeentes aan de voorkant beter inrichten, kunnen ze aan de achterkant meer besparen. De laatste jaren zie ik dat gemeentes daar heel productief mee bezig zijn. Andere gemeentes zie ik nog op hun eigenwijze manier doorgaan, tegen beter weten in. Zij zullen daar straks hoe dan ook mee aan de slag moeten, want chemievrije onkruidbestrijding is de toekomst!'

Be social

Scan of ga naar:

<http://www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-5593>

